

Σχέδιο νόμου

« Κύρωση της Σύμβασης για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση, την εκτέλεση και τη συνεργασία ως προς τη γονική ευθύνη και τα μέτρα προστασίας των παιδιών»

Άρθρο πρώτο

Κυρώνεται και έχει την ισχύ, που ορίζει το άρθρο 28 παρ.1 του Συντάγματος, η Σύμβαση για τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση, την εκτέλεση και τη συνεργασία ως προς τη γονική ευθύνη και τα μέτρα προστασίας των παιδιών η οποία υπεγράφη στη Χάγη στις 19 Οκτωβρίου 1996, το κείμενο της οποίας στην αγγλική, γαλλική γλώσσα και σε μετάφραση στην ελληνική έχει ως εξής:

ΣΥΜΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ, ΤΟ ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ, ΤΗΝ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ, ΤΗΝ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΩΣ ΠΡΟΣ ΤΗ ΓΟΝΙΚΗ ΕΥΘΥΝΗ ΚΑΙ ΤΑ ΜΕΤΡΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

(Συνήφθη την 19^η Οκτωβρίου 1996)

Τα Κράτη που υπογράφουν την παρούσα Σύμβαση,

Λαμβάνοντας υπ' όψη την ανάγκη ενισχύσεως της προστασίας των παιδιών στις διεθνείς υποθέσεις,

Επιθυμώντας να αποφύγουν συγκρούσεις μεταξύ των νομικών τους συστημάτων σε ζητήματα σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και την εκτέλεση των μέτρων προστασίας των παιδιών,

Τονίζοντας τη σπουδαιότητα της διεθνούς συνεργασίας για την προστασία των παιδιών,

Επιβεβαιώνοντας ότι το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού πρέπει να είναι ζήτημα πρωταρχικής σημασίας,

Διαπιστώνοντας την αναγκαιότητα αναθεωρήσεως της *Συμβάσεως της 5^{ης} Οκτωβρίου 1961 για τη δικαιοδοσία των Αρχών και το εφαρμοστέο δίκαιο σε θέματα προστασίας των ανηλίκων,*

Επιθυμώντας να θεσπίσουν κοινές διατάξεις για το σκοπό αυτό, λαμβάνοντας υπ' όψη τη Σύμβαση του Οργανισμού των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Παιδιού, της 20ης Νοεμβρίου 1989,

Συμφώνησαν επί των ακολούθων διατάξεων:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι - ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΕΩΣ

Άρθρο 1

1. Η παρούσα Σύμβαση έχει ως αντικείμενο:

α. να καθορίζει το Κράτος του οποίου οι Αρχές έχουν διεθνή δικαιοδοσία για τη λήψη μέτρων που αποσκοπούν στην προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού·

β. να καθορίζει το εφαρμοστέο από τις Αρχές αυτές κατά την άσκηση της διεθνούς δικαιοδοσίας τους δίκαιο·

γ. να καθορίζει το εφαρμοστέο στη γονική ευθύνη δίκαιο·

δ. να εξασφαλίζει την αναγνώριση και την εκτέλεση των μέτρων προστασίας σε όλα τα Συμβαλλόμενα Κράτη·

ε. να εδραιώνει μεταξύ των Αρχών των Συμβαλλομένων Κρατών την απαραίτητη συνεργασία για την πραγματοποίηση των σκοπών της παρούσης Συμβάσεως.

2. Για τους σκοπούς της παρούσης Συμβάσεως, ο όρος "γονική ευθύνη" περιλαμβάνει τη γονική εξουσία ή κάθε άλλη ανάλογη σχέση εξουσίας που καθορίζει τα δικαιώματα, τις εξουσίες και τις υποχρεώσεις των γονέων, του επιτρόπου ή άλλων νομίμων αντιπροσώπων σε σχέση με το πρόσωπο ή την περιουσία του παιδιού.

Άρθρο 2

Η Σύμβαση εφαρμόζεται στα παιδιά από τη στιγμή της γεννήσεώς τους έως ότου φθάσουν στην ηλικία των 18 ετών.

Άρθρο 3

Τα προβλεπόμενα στο άρθρο 1 μέτρα δύνανται κυρίως να αφορούν:

α. την ανάθεση, την άσκηση και τη μερική ή ολική αφαίρεση της γονικής ευθύνης, καθώς και την ανάθεσή της σε τρίτον·

β. το δικαίωμα επιμελείας, που περιλαμβάνει δικαιώματα σχετιζόμενα με τη μέριμνα του προσώπου του παιδιού, και ιδιαιτέρως το δικαίωμα καθορισμού του τόπου διαμονής του καθώς και το δικαίωμα επισκέψεως, που περιλαμβάνει και το δικαίωμα μεταφοράς του παιδιού, για ένα περιορισμένο χρονικό διάστημα, σε έναν άλλο τόπο από εκείνον της συνήθους διαμονής του·

γ. την επιτροπεία, την κηδεμονία και τους ανάλογους θεσμούς·

δ. το διορισμό και τα καθήκοντα κάθε προσώπου ή οργανισμού επιφορτισμένου με την επιμέλεια του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού, με την εκπροσώπηση ή τη συμπαραστάσή του προς αυτό·

ε. την τοποθέτηση του παιδιού σε μια ανάδοχη οικογένεια ή σε κάποιο ίδρυμα ή την ανάληψη της επιμελείας αυτού με *kafala* ή με ανάλογο θεσμό·

στ. την επιτήρηση, από δημόσια Αρχή, της μέριμνας του παιδιού από κάθε πρόσωπο που έχει αναλάβει τη φροντίδα του·

ζ. τη διοίκηση, τη διατήρηση ή τη διάθεση της περιουσίας του παιδιού.

Άρθρο 4

Εξαιρούνται του πεδίου εφαρμογής της Συμβάσεως:

α. η καθίδρυση και η αμφισβήτηση της σχέσεως γονέως και τέκνου·

β. η απόφαση για την υιοθεσία και τα προπαρασκευαστικά της υιοθεσίας μέτρα καθώς και η ακύρωση και η ανάκληση της υιοθεσίας·

γ. το επώνυμο και το όνομα του παιδιού·

δ. η χειραφεσία·

ε. οι υποχρεώσεις διατροφής·

στ. τα trusts και η κληρονομική διαδοχή·

ζ. η κοινωνική ασφάλιση·

- η. τα δημόσια μέτρα γενικού χαρακτήρος σε ζητήματα εκπαιδύσεως και υγείας·
- θ. τα μέτρα που λαμβάνονται ως αποτέλεσμα ποινικών αδικημάτων τελουμένων από παιδιά·
- ι. οι αποφάσεις για το δικαίωμα ασύλου και για ζητήματα μεταναστεύσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙ -ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙΑ

Άρθρο 5

1. Τόσο οι δικαστικές όσο και οι διοικητικές Αρχές του Συμβαλλομένου Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού, έχουν διεθνή δικαιοδοσία να λαμβάνουν μέτρα για την προστασία του προσώπου και της περιουσίας του.

2. Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 7, σε περίπτωση μεταφοράς της συνήθους διαμονής του παιδιού σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, διεθνή δικαιοδοσία έχουν οι Αρχές του Κράτους της νέας συνήθους διαμονής.

Άρθρο 6

1. Για τα παιδιά-πρόσφυγες και τα παιδιά, τα οποία λόγω ταραχών που λαμβάνουν χώρα στην πατρίδα τους, έχουν μετακινηθεί σε άλλο Κράτος, οι Αρχές εκείνου του Συμβαλλομένου Κράτους, στο έδαφος του οποίου βρίσκονται αυτά τα παιδιά, ως αποτέλεσμα της μετακινήσεώς τους, ασκούν τη διεθνή δικαιοδοσία που προβλέπεται στην πρώτη παράγραφο του άρθρου 5.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου εφαρμόζονται και για τα παιδιά εκείνα των οποίων η συνήθης διαμονή δεν μπορεί να προσδιορισθεί.

Άρθρο 7

1. Σε περίπτωση παρανόμου μετακινήσεως ή κατακρατήσεως, οι Αρχές του Συμβαλλομένου Κράτους, στο οποίο το παιδί είχε τη συνήθη διαμονή του αμέσως πριν από τη μετακίνηση ή την κατακράτησή του, διατηρούν τη διεθνή δικαιοδοσία τους, έως ότου το παιδί αποκτήσει συνήθη διαμονή σε άλλο Κράτος και :

α. κάθε πρόσωπο, ίδρυμα ή άλλος οργανισμός, που έχει την επιμέλεια, συναινέσει στη μετακίνηση ή κατακράτηση ή

β. το παιδί διέμεινε σε αυτό το άλλο Κράτος για χρονικό διάστημα τουλάχιστον ενός έτους από τότε που το πρόσωπο, ίδρυμα ή άλλος οργανισμός, που έχει την επιμέλεια, έλαβε ή όφειλε να έχει λάβει γνώση του τόπου στον οποίο βρισκόταν το παιδί, κανένα αίτημα για επιστροφή που τυχόν υποβλήθηκε κατά το χρονικό αυτό διάστημα δεν παραμένει ακόμη εκκρεμές και το παιδί έχει προσαρμοσθεί στο νέο του περιβάλλον.

2. Η μετακίνηση ή κατακράτηση του παιδιού θεωρείται παράνομη όταν:

α. έλαβε χώρα κατά παραβίαση του δικαιώματος επιμελείας που είχε ανατεθεί σε κάποιο πρόσωπο ή ίδρυμα ή κάθε άλλον οργανισμό από κοινού ή μονομερώς, σύμφωνα με το δίκαιο του Κράτους, στο οποίο το παιδί είχε τη συνήθη διαμονή του αμέσως πριν από τη μετακίνηση ή την κατακράτησή του, και

β. κατά το χρόνο της μετακινήσεως ή της κατακρατήσεως το δικαίωμα αυτό ησκειότο αποτελεσματικά, είτε από κοινού είτε μονομερώς, ή θα ησκειότο έτσι αν δεν μεσολαβούσε η μετακίνηση ή η κατακράτηση.

Το δικαίωμα επιμελείας που αναφέρεται ανωτέρω υπό το στοιχείο α, μπορεί κατά κύριο λόγο να απορρέει εκ του νόμου ή από δικαστική ή διοικητική απόφαση ή από συμφωνία που παράγει έννομα αποτελέσματα σύμφωνα με το δίκαιο αυτού του Κράτους.

3. Όσο οι Αρχές που μνημονεύονται στην πρώτη παράγραφο διατηρούν τη δικαιοδοσία τους, οι Αρχές του Συμβαλλομένου Κράτους, στο οποίο το παιδί μετακινήθηκε ή κατακρατείται, μπορούν να λάβουν μόνον εκείνα τα επείγοντα μέτρα που είναι απαραίτητα για την προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11.

Άρθρο 8

1. Κατ' εξαίρεση, η Αρχή του Συμβαλλομένου Κράτους, που έχει διεθνή δικαιοδοσία κατ' εφαρμογή των άρθρων 5 ή 6, εφ' όσον κρίνει ότι η Αρχή ενός άλλου Συμβαλλομένου Κράτους θα μπορούσε στην προκειμένη περίπτωση να εκτιμήσει καλύτερα το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού, δύναται:

-είτε να ζητήσει από αυτή την άλλη Αρχή, απ' ευθείας με τη συνδρομή της Κεντρικής Αρχής αυτού του Κράτους, να αποδεχθεί τη δικαιοδοσία για να λάβει εκείνα τα μέτρα προστασίας που θα κρίνει αναγκαία,

-είτε να αναβάλει την κρίση της υποθέσεως και να καλέσει τα μέρη να υποβάλουν ένα τέτοιο αίτημα ενώπιον της Αρχής αυτού του άλλου Κράτους.

2. Τα Συμβαλλόμενα Κράτη, Αρχές των οποίων μπορεί να επιληφθούν ή στις οποίες μπορεί να υποβληθεί αίτημα σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο, είναι:

- α. το Κράτος, την ιθαγένεια του οποίου έχει το παιδί,
- β. το Κράτος, στο οποίο βρίσκονται περιουσιακά στοιχεία του παιδιού,
- γ. το Κράτος, του οποίου Αρχή έχει επιληφθεί αγωγής διαζυγίου ή δικαστικού χωρισμού των γονέων του παιδιού ή ακυρώσεως του γάμου τους,
- δ. το Κράτος με το οποίο το παιδί έχει στενό δεσμό.

3. Οι ενδιαφερόμενες Αρχές μπορούν να προχωρούν σε ανταλλαγή απόψεων.

4. Η Αρχή, που επελήφθη ή στην οποία υποβλήθηκε αίτημα σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στην πρώτη παράγραφο, μπορεί να αποδεχθεί τη διεθνή δικαιοδοσία αντί της Αρχής που έχει δικαιοδοσία κατ' εφαρμογή των άρθρων 5 ή 6, αν θεωρεί ότι αυτό ανταποκρίνεται στο υπέρτερο συμφέρον του παιδιού.

Άρθρο 9

1. Αν οι μνημονευόμενες στο άρθρο 8 παράγραφος 2 Αρχές των Συμβαλλομένων Κρατών, κρίνουν ότι σε μια συγκεκριμένη περίπτωση είναι σε θέση αυτές να εκτιμήσουν καλύτερα το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού, μπορούν:

-είτε να ζητήσουν από την αρμόδια Αρχή του Συμβαλλομένου Κράτους, της συνήθους διαμονής του παιδιού, απ' ευθείας ή με τη συνδρομή της Κεντρικής Αρχής του Κράτους αυτού, να τους επιτρέψει να ασκήσουν τη διεθνή δικαιοδοσία προκειμένου να λάβουν τα προστατευτικά μέτρα που αυτές κρίνουν απαραίτητα,

-είτε να καλέσουν τα μέρη να υποβάλουν ένα τέτοιο αίτημα ενώπιον των Αρχών του Συμβαλλομένου Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού.

2. Οι ενδιαφερόμενες Αρχές μπορούν να προχωρούν σε ανταλλαγή απόψεων.

3. Η Αρχή από την οποία προέρχεται το αίτημα δεν δύναται να ασκήσει διεθνή δικαιοδοσία αντί της Αρχής του Συμβαλλομένου Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού, παρά μόνον αν η τελευταία αυτή Αρχή δεχθεί το αίτημα.

Άρθρο 10

1. Με την επιφύλαξη των άρθρων 5 έως 9, οι Αρχές ενός Συμβαλλομένου Κράτους, κατά την άσκηση της διεθνούς δικαιοδοσίας τους επί αγωγής διαζυγίου ή δικαστικού χωρισμού των γονέων παιδιού που διαμένει συνήθως σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, ή ακυρώσεως του γάμου τους, δύναται, εφόσον το επιτρέπει το δίκαιο του Κράτους τους, να λάβουν μέτρα για την προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού αυτού:

α. αν κατά την έναρξη της διαδικασίας, ένας εκ των γονέων διαμένει συνήθως στο Κράτος αυτό και ένας εκ των δύο έχει τη γονική ευθύνη του παιδιού και

β. αν η διεθνής δικαιοδοσία αυτών των Αρχών για λήψη τέτοιων μέτρων έχει γίνει αποδεκτή από τους γονείς, όπως και από κάθε άλλο πρόσωπο που έχει τη γονική ευθύνη του παιδιού και αν η δικαιοδοσία αυτή συνάδει προς το υπέρτερο συμφέρον του παιδιού.

2. Η προβλεπόμενη στην πρώτη παράγραφο διεθνής δικαιοδοσία για τη λήψη μέτρων προστασίας του παιδιού παύει από τη στιγμή που η απόφαση, η οποία δέχεται ή απορρίπτει την αγωγή διαζυγίου, δικαστικού χωρισμού ή ακυρώσεως του γάμου, γίνει οριστική ή η διαδικασία τερματισθεί από άλλη αιτία.

Άρθρο 11

1. Σε κάθε επείγουσα περίπτωση, οι Αρχές κάθε Συμβαλλομένου Κράτους στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το παιδί ή περιουσιακά του στοιχεία, έχουν διεθνή δικαιοδοσία να λάβουν τα απαραίτητα μέτρα προστασίας.

2. Τα ληφθέντα κατ' εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου μέτρα σχετικά με ένα παιδί που έχει τη συνήθη διαμονή του σε Συμβαλλόμενο Κράτος, παύουν να ισχύουν από τη στιγμή που οι αρμόδιες σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 Αρχές έλαβαν τα απαιτούμενα από την περίπτωση μέτρα.

3. Τα ληφθέντα κατ' εφαρμογή της πρώτης παραγράφου μέτρα σχετικά με ένα παιδί που έχει τη συνήθη διαμονή του σε μη Συμβαλλόμενο Κράτος, παύουν να ισχύουν σε κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος από τη στιγμή που τα απαιτούμενα από την περίπτωση και ληφθέντα από τις Αρχές ενός άλλου Κράτους μέτρα, αναγνωρισθούν στο εν λόγω Συμβαλλόμενο Κράτος.

Άρθρο 12

1. Με την επιφύλαξη του άρθρου 7, οι Αρχές του Συμβαλλομένου Κράτους, στο έδαφος του οποίου βρίσκεται το παιδί ή περιουσιακά του στοιχεία, έχουν διεθνή δικαιοδοσία να λάβουν μέτρα προστασίας του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού, προσωρινού χαρακτήρος και περιορισμένης εδαφικής ισχύος στο Κράτος αυτό, στο βαθμό που τέτοια μέτρα δεν αντίκεινται στα μέτρα που έχουν ήδη ληφθεί από τις αρμόδιες, κατά τα άρθρα 5 έως 10, Αρχές.

2. Τα ληφθέντα κατ' εφαρμογή της προηγούμενης παραγράφου μέτρα σχετικά με ένα παιδί που έχει τη συνήθη διαμονή του σε Συμβαλλόμενο Κράτος, παύουν να ισχύουν από τη στιγμή που οι αρμόδιες κατά τα άρθρα 5 έως 10 Αρχές αποφάνθηκαν για τα μέτρα προστασίας που θα ήταν δυνατό να απαιτεί η περίπτωση.

3. Τα ληφθέντα κατ' εφαρμογή της πρώτης παραγράφου μέτρα σχετικά με ένα παιδί που έχει τη συνήθη διαμονή του σε μη Συμβαλλόμενο Κράτος, παύουν να ισχύουν στο Συμβαλλόμενο Κράτος στο οποίο ελήφθησαν, από τη στιγμή που θα αναγνωρισθούν σ' αυτό τα μέτρα, που απαιτήθηκαν από την περίπτωση και ελήφθησαν από τις Αρχές άλλου Κράτους.

Άρθρο 13

1. Οι Αρχές ενός Συμβαλλομένου Κράτους, οι οποίες έχουν διεθνή δικαιοδοσία, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10, να λάβουν μέτρα σχετικά με την προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού, οφείλουν να απόσχουν από την άσκηση της δικαιοδοσίας αυτής, εάν κατά την έναρξη της διαδικασίας αντίστοιχα μέτρα έχουν ζητηθεί από τις Αρχές άλλου Συμβαλλομένου Κράτους που κατά το χρόνο υποβολής της αιτήσεως είχαν διεθνή δικαιοδοσία, κατά τα άρθρα 5 έως 10, και τα οποία βρίσκονται ακόμα υπό εξέταση.

2. Οι διατάξεις της προηγούμενης παραγράφου δεν εφαρμόζονται, αν οι Αρχές ενώπιον των οποίων είχε αρχικά υποβληθεί το αίτημα λήψεως των μέτρων είχαν αποποιηθεί τη δικαιοδοσία τους.

Άρθρο 14

Τα μέτρα που ελήφθησαν κατ' εφαρμογή των άρθρων 5 έως 10, παραμένουν σε ισχύ, σύμφωνα με τους όρους τους, ακόμα και αν μια μεταβολή των συνθηκών εξαλείψει τη βάση πάνω στην οποία είχε θεμελιωθεί η διεθνής δικαιοδοσία, όσο οι αρμόδιες δυνάμεις της Συμβάσεως Αρχές δεν τροποποιούν, δεν αντικαθιστούν ή δεν αίρουν τα μέτρα αυτά.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΙΙ - ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Άρθρο 15

1. Κατά την άσκηση της διεθνούς δικαιοδοσίας τους σύμφωνα με τις διατάξεις του Κεφαλαίου ΙΙ, οι Αρχές των Συμβαλλομένων Κρατών εφαρμόζουν το δικό τους δίκαιο.

2. Εντούτοις, στο μέτρο που η προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού το απαιτεί, δύνανται κατ' εξαίρεση να εφαρμόσουν ή να λάβουν υπ' όψη τους το δίκαιο ενός άλλου Κράτους, με το οποίο η υπόθεση έχει στενό σύνδεσμο.

3. Σε περίπτωση μεταφοράς της συνήθους διαμονής του παιδιού σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, το δίκαιο αυτού του άλλου Κράτους διέπει, από τη στιγμή της μεταφοράς, τους όρους εφαρμογής των μέτρων που είχαν ληφθεί στο Κράτος της προηγούμενης συνήθους διαμονής.

Άρθρο 16

1. Η εκ του νόμου απονομή ή παύση της γονικής ευθύνης, χωρίς παρέμβαση δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, διέπεται από το δίκαιο του Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού.

2. Η απονομή ή παύση της γονικής ευθύνης με σύμβαση ή με μονομερή δικαιοπραξία, χωρίς παρέμβαση δικαστικής ή διοικητικής Αρχής, διέπεται από το δίκαιο του Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού κατά το χρόνο που η σύμβαση ή η μονομερής δικαιοπραξία αρχίζουν να ισχύουν.

3. Η γονική ευθύνη που υπάρχει σύμφωνα με το δίκαιο του Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού, διατηρείται και μετά τη μεταφορά αυτής της συνήθους διαμονής σε άλλο Κράτος.

4. Σε περίπτωση μεταβολής της συνήθους διαμονής του παιδιού, η εκ του νόμου απονομή της γονικής ευθύνης σε ένα πρόσωπο που δεν την έχει ήδη, διέπεται από το δίκαιο του Κράτους της νέας συνήθους διαμονής.

Άρθρο 17

Η άσκηση της γονικής ευθύνης διέπεται από το δίκαιο του Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού. Σε περίπτωση μεταβολής της συνήθους διαμονής του παιδιού, διέπεται από το δίκαιο του Κράτους της νέας συνήθους διαμονής.

Άρθρο 18

Η γονική ευθύνη, που προβλέπεται στο άρθρο 16, μπορεί να αφαιρεθεί ή να τροποποιηθούν οι όροι ασκήσεώς της, με μέτρα που θα λαμβάνονται κατ' εφαρμογή της παρούσας Συμβάσεως.

Άρθρο 19

1. Η ισχύς μιας συμβάσεως, η οποία συνάπτεται μεταξύ τρίτου και ενός άλλου προσώπου, που θα είχε την ιδιότητα του νομίμου αντιπροσώπου του παιδιού κατά το δίκαιο του Κράτους συνάψεως της συμβάσεως, δεν δύναται να αμφισβητηθεί, ούτε δύναται να γεννηθεί ευθύνη του τρίτου για μόνο το λόγο ότι αυτό το άλλο πρόσωπο δεν είχε την ιδιότητα του νομίμου αντιπροσώπου του παιδιού δυνάμει του δικαίου που ορίζεται εφαρμοστέο από τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου, εκτός εάν ο τρίτος γνώριζε ή όφειλε να γνωρίζει ότι η γονική ευθύνη διεπόταν από το δίκαιο αυτό.

2. Η προηγούμενη παράγραφος εφαρμόζεται μόνο εάν η σύμβαση συνήφθη μεταξύ προσώπων ευρισκομένων στο έδαφος του ίδιου Κράτους.

Άρθρο 20

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται ακόμα και αν το δίκαιο που ορίζουν ως εφαρμοστέο είναι δίκαιο μη Συμβαλλομένου Κράτους.

Άρθρο 21

1. Κατά την έννοια του παρόντος Κεφαλαίου, ο όρος "δίκαιο" σημαίνει το δίκαιο που ισχύει σε ένα Κράτος, κατ' αποκλεισμό των κανόνων συγκρούσεως.

2. Εντούτοις, αν το εφαρμοστέο δυνάμει του άρθρου 16 δίκαιο είναι δίκαιο μη Συμβαλλομένου Κράτους και αν οι κανόνες συγκρούσεως αυτού του Κράτους ορίζουν ως εφαρμοστέο το δίκαιο ενός άλλου μη Συμβαλλομένου Κράτους που θα εφαρμόζε το δικό του δίκαιο, εφαρμοστέο είναι το δίκαιο αυτού του άλλου Κράτους. Αν το δίκαιο αυτού του άλλου μη Συμβαλλομένου Κράτους δεν δέχεται να εφαρμοσθεί, τότε εφαρμοστέο είναι εκείνο που ορίζεται από το άρθρο 16.

Άρθρο 22

Η εφαρμογή του δικαίου που ορίζεται από τις διατάξεις του παρόντος Κεφαλαίου δύναται να αποκλεισθεί μόνο εάν είναι προδήλως αντίθετη προς τη δημόσια τάξη, λαμβανομένου υπ' όψη του υπερτέρου συμφέροντος του παιδιού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV - ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

Άρθρο 23

1. Τα μέτρα που λαμβάνονται από τις Αρχές ενός Συμβαλλομένου Κράτους αναγνωρίζονται αυτοδικαίως στα άλλα Συμβαλλόμενα Κράτη.

2. Η αναγνώριση δύναται, εντούτοις, να αποκλεισθεί:

α. εάν το μέτρο ελήφθη από Αρχή της οποίας η διεθνής δικαιοδοσία δεν βασίστηκε σε μία από τις βάσεις δικαιοδοσίας που προβλέπονται στο κεφάλαιο II·

β. εάν το μέτρο ελήφθη, με εξαίρεση την περίπτωση του κατεπείγοντος, στο πλαίσιο δικαστικής ή διοικητικής διαδικασίας, χωρίς να έχει δοθεί στο παιδί η δυνατότητα να ακουσθεί, κατά παράβαση των θεμελιωδών δικονομικών αρχών του Κράτους στο οποίο ζητείται η αναγνώριση·

γ. κατόπιν αιτήσεως κάθε προσώπου που ισχυρίζεται ότι αυτό το μέτρο θίγει τη γονική του ευθύνη, εάν αυτό το μέτρο ελήφθη, με εξαίρεση την περίπτωση του κατεπείγοντος, χωρίς να έχει δοθεί στο πρόσωπο αυτό η δυνατότητα να ακουσθεί·

δ. εάν η αναγνώριση είναι προδήλως αντίθετη προς τη δημόσια τάξη του Κράτους στο οποίο ζητείται, λαμβανομένου υπ' όψη του υπερτέρου συμφέροντος του παιδιού·

ε. εάν το μέτρο είναι ασυμβίβαστο με μέτρο που ελήφθη μεταγενέστερα στο μη Συμβαλλόμενο Κράτος της συνήθους διαμονής του παιδιού, όταν αυτό το τελευταίο μέτρο πληροί τις αναγκαίες προϋποθέσεις για την αναγνώρισή του στο Κράτος στο οποίο ζητείται η αναγνώριση·

στ. εάν δεν τηρήθηκε η διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 33.

Άρθρο 24

Με την επιφύλαξη της παραγράφου 1 του άρθρου 23, κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο, δύναται να ζητήσει από τις αρμόδιες Αρχές ενός Συμβαλλομένου Κράτους να αποφασίσουν για την αναγνώριση ή μη ενός μέτρου ληφθέντος σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος. Η διαδικασία διέπεται από το δίκαιο του Κράτους στο οποίο ζητείται η αναγνώριση.

Άρθρο 25

Η Αρχή του Κράτους στο οποίο ζητείται η αναγνώριση δεσμεύεται από τις διαπιστώσεις των πραγματικών περιστατικών, στις οποίες η Αρχή του Κράτους που έλαβε το μέτρο θεμελίωσε τη διεθνή δικαιοδοσία της.

Άρθρο 26

1. Εάν τα μέτρα, που ελήφθησαν σε Συμβαλλόμενο Κράτος και είναι εκτελεστά εκεί, απαιτείται να εκτελεστούν σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, κηρύσσονται εκτελεστά ή καταχωρίζονται προς εκτέλεση σε αυτό το άλλο Κράτος, ύστερα από αίτηση κάθε ενδιαφερομένου μέρους, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από το δίκαιο του Κράτους αυτού.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος εφαρμόζει, για την κήρυξη της εκτελεστότητας ή για την καταχώριση προς εκτέλεση, απλή και ταχεία διαδικασία.

3. Η κήρυξη της εκτελεστότητας ή η καταχώριση προς εκτέλεση δύνανται να μη γίνουν δεκτές μόνο για ένα από τους λόγους που προβλέπονται στο άρθρο 23 παράγραφος 2.

Άρθρο 27

Με την επιφύλαξη των όσων είναι απαραίτητα για την εφαρμογή των προηγούμενων άρθρων, η Αρχή του Κράτους εκτέλεσεως δεν δύναται να προβεί σε καμία αναθεώρηση επί της ουσίας του ληφθέντος μέτρου.

Άρθρο 28

Τα ληφθέντα σε ένα Συμβαλλόμενο Κράτος μέτρα, τα οποία κηρύχθηκαν εκτελεστά ή καταχωρίστηκαν προς εκτέλεση σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, εκτελούνται στο τελευταίο αυτό Κράτος, σαν να είχαν ληφθεί από τις Αρχές του Κράτους αυτού. Η εκτέλεση λαμβάνει χώρα σύμφωνα με το δίκαιο του Κράτους εκτέλεσεως μέσα στα όρια που προβλέπονται από το δίκαιο αυτό, λαμβανομένου υπ' όψη του υπερτέρου συμφέροντος του παιδιού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V - ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Άρθρο 29

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος ορίζει μια Κεντρική Αρχή, επιφορτισμένη με τα καθήκοντα που επιβάλλονται από τη Σύμβαση στις Αρχές αυτές.

2. Ομοσπονδιακά Κράτη, Κράτη με περισσότερα του ενός ισχύοντα δικαιοδικά συστήματα ή Κράτη που περιλαμβάνουν αυτόνομες εδαφικές ενότητες, είναι ελεύθερα να ορίσουν περισσότερες της μιας Κεντρικές Αρχές και να εξειδικεύσουν την εδαφική ή προσωπική έκταση των λειτουργιών τους. Το Κράτος που κάνει χρήση αυτής της ευχερείας, ορίζει εκείνη την Κεντρική Αρχή στην οποία θα απευθύνεται κάθε αλληλογραφία προς διαβίβαση στην αρμόδια Κεντρική Αρχή μέσα στο Κράτος αυτό.

Άρθρο 30

1. Οι Κεντρικές Αρχές οφείλουν να συνεργάζονται μεταξύ τους και να προάγουν τη συνεργασία μεταξύ των αρμοδίων Αρχών του Κράτους τους για την πραγματοποίηση των στόχων της Συμβάσεως.

2. Στο πλαίσιο εφαρμογής της Συμβάσεως, οι Κεντρικές Αρχές προβαίνουν στις απαραίτητες ενέργειες για να παρέχουν πληροφορίες για τη νομοθεσία τους, καθώς και για τις διαθέσιμες στο Κράτος τους υπηρεσίες σε θέματα προστασίας των παιδιών.

Άρθρο 31

Η Κεντρική Αρχή ενός Συμβαλλομένου Κράτους, προβαίνει είτε απ' ευθείας είτε με τη συνδρομή δημοσίων Αρχών ή άλλων οργανισμών σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες:

α. για να διευκολύνει την επικοινωνία και να παρέχει την συνδρομή που προβλέπεται στα άρθρα 8 και 9 και στο παρόν Κεφάλαιο·

β. για να διευκολύνει, με τη διαμεσολάβηση, το συμβιβασμό ή κάθε άλλο ανάλογο μέσο, το φιλικό διακανονισμό για την προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού, στις περιπτώσεις εκείνες στις οποίες εφαρμόζεται η Σύμβαση·

γ. για να βοηθεί, ύστερα από αίτηση αρμοδίας Αρχής ενός άλλου Συμβαλλομένου Κράτους, στον εντοπισμό του παιδιού που φέρεται να βρίσκεται στο έδαφος του Κράτους της και έχει ανάγκη προστασίας.

Άρθρο 32

Κατόπιν αιτιολογημένης αιτήσεως της Κεντρικής Αρχής ή άλλης αρμοδίας Αρχής ενός Συμβαλλομένου Κράτους με το οποίο το παιδί έχει στενό δεσμό, η Κεντρική Αρχή του Συμβαλλομένου Κράτους, στο οποίο το παιδί έχει τη συνήθη διαμονή του και στο οποίο βρίσκεται, δύναται, είτε απ' ευθείας είτε με τη συνδρομή δημόσιων Αρχών ή άλλων οργανισμών,

α. να παράσχει έκθεση σχετική με την κατάσταση του παιδιού·

β. να ζητήσει από την αρμόδια Αρχή του Κράτους της, να εξετάσει την ανάγκη λήψεως μέτρων για την προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού.

Άρθρο 33

1. Όταν μια Αρχή, που έχει διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10, μελετά την τοποθέτηση ενός παιδιού σε ανάδοχη οικογένεια ή σε ίδρυμα ή την ανάληψη της επιμελείας του με *kafala* ή με ανάλογο θεσμό, και αν αυτή η τοποθέτηση ή η ανάληψη της επιμελείας πρόκειται να λάβει χώρα σε άλλο Συμβαλλόμενο Κράτος, διαβουλεύεται προηγουμένως με την Κεντρική Αρχή ή άλλη αρμόδια Αρχή αυτού του τελευταίου Κράτους. Προς το σκοπό αυτό της διαβιβάζει έκθεση σχετική με το παιδί και τους λόγους της προτεινομένης τοποθέτησής του ή αναλήψεως της επιμελείας.

2. Η απόφαση για την τοποθέτηση ή την ανάληψη της επιμελείας δεν δύναται να ληφθεί στο Κράτος που τη ζητεί, παρά μόνον εάν η Κεντρική Αρχή ή άλλη αρμόδια Αρχή του Κράτους, από το οποίο ζητείται, συναινεί σ' αυτή την τοποθέτηση ή ανάληψη επιμελείας, λαμβανομένου υπ' όψη του υπερτέρου συμφέροντος του παιδιού.

Άρθρο 34

1. Όταν πρόκειται να ληφθεί ένα μέτρο προστασίας, οι Αρχές, που έχουν κατά τη Σύμβαση διεθνή δικαιοδοσία, δύναται, εάν το απαιτεί η κατάσταση του παιδιού, να ζητήσουν από κάθε Αρχή ενός άλλου Συμβαλλομένου Κράτους που έχει χρήσιμες για την προστασία του παιδιού πληροφορίες, να τους τις διαβιβάσει.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται να δηλώσει, ότι οι κατά την παράγραφο 1 αιτήσεις θα διαβιβάζονται στις Αρχές του μόνον μέσω της Κεντρικής του Αρχής.

Άρθρο 35

1. Οι αρμόδιες Αρχές ενός Συμβαλλομένου Κράτους δύναται να ζητήσουν από τις Αρχές ενός άλλου Συμβαλλομένου Κράτους τη συνδρομή τους για την εφαρμογή των ληφθέντων κατ' εφαρμογή της Συμβάσεως μέτρων προστασίας, ιδιαίτερα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής ασκήσεως του δικαιώματος επισκέψεως και του δικαιώματος διατηρήσεως απ' ευθείας τακτικών επαφών.

2. Οι Αρχές Συμβαλλομένου Κράτους, στο οποίο το παιδί δεν έχει τη συνήθη διαμονή του, δύναται, κατ' αίτηση ενός γονέως που διαμένει στο Κράτος αυτό και επιθυμεί να αποκτήσει ή να διατηρήσει δικαίωμα επισκέψεως, να συλλέξουν πληροφορίες ή αποδείξεις και να αποφανθούν για την καταλληλότητα αυτού του γονέως να ασκεί το δικαίωμα επισκέψεως και για τους όρους υπό τους οποίους θα μπορούσε να το ασκεί. Η Αρχή που έχει, κατά τα άρθρα 5 έως 10, διεθνή δικαιοδοσία να αποφασίσει για το δικαίωμα επισκέψεως, οφείλει, πριν αποφασίσει, να λάβει υπ' όψη της αυτές τις πληροφορίες, τις αποδείξεις ή τα συμπεράσματα.

3. Μια Αρχή που έχει, κατά τα άρθρα 5 έως 10, διεθνή δικαιοδοσία να αποφασίζει για το δικαίωμα επισκέψεως, δύναται να αναβάλει τη διαδικασία, έως ότου ολοκληρωθεί η διαδικασία που προβλέπεται στην παράγραφο 2, κυρίως όταν έχει επιληφθεί μιας αιτήσεως για περιορισμό ή αφαίρεση δικαιώματος επισκέψεως που είχε παρασχεθεί από τις Αρχές του Κράτους της προηγουμένης συνήθους διαμονής του παιδιού.

4. Το παρόν άρθρο δεν εμποδίζει μια Αρχή που έχει, κατά τα άρθρα 5 έως 10, διεθνή δικαιοδοσία, να λάβει προσωρινά μέτρα, έως ότου ολοκληρωθεί η προβλεπόμενη στην παράγραφο 2 διαδικασία.

Άρθρο 36

Στην περίπτωση που το παιδί εκτίθεται σε σοβαρό κίνδυνο, οι αρμόδιες Αρχές του Συμβαλλομένου Κράτους, στο οποίο ελήφθησαν ή είναι υπό εξέταση τα μέτρα προστασίας του παιδιού αυτού, εάν πληροφορηθούν μεταβολή της διαμονής του παιδιού ή την παρουσία του σε ένα άλλο Κράτος, ενημερώνουν τις Αρχές αυτού του Κράτους για τον κίνδυνο και για τα ληφθέντα ή υπό εξέταση μέτρα.

Άρθρο 37

Μία Αρχή δεν δύναται να ζητήσει ή να διαβιβάσει πληροφορίες κατ' εφαρμογή αυτού του Κεφαλαίου, εάν πιστεύει ότι, ενεργώντας κατά αυτόν τον τρόπο, θα έθετε σε κίνδυνο το πρόσωπο ή την περιουσία του παιδιού ή θα απειλούσε σοβαρά την ελευθερία ή τη ζωή κάποιου μέλους της οικογενείας του.

Άρθρο 38

1. Με την επιφύλαξη της δυνατότητας να απαιτήσουν εύλογες δαπάνες, για τις παρασχεθείσες υπηρεσίες, οι Κεντρικές Αρχές και οι άλλες δημόσιες Αρχές των Συμβαλλομένων Κρατών φέρουν τις δικές τους δαπάνες που προκύπτουν από την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος Κεφαλαίου.

2. Ένα Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται να συνάψει συμφωνίες με ένα ή περισσότερα άλλα Συμβαλλόμενα Κράτη για την κατανομή των εξόδων.

Άρθρο 39

Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται να συνάψει με ένα ή περισσότερα άλλα Συμβαλλόμενα Κράτη συμφωνίες, προκειμένου να διευκολυνθεί στις μεταξύ τους σχέσεις η εφαρμογή του παρόντος Κεφαλαίου. Τα Κράτη που συνάπτουν τέτοιες συμφωνίες διαβιβάζουν αντίγραφο τους στο Θεματοφύλακα της Συμβάσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI - ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 40

1. Οι Αρχές του Συμβαλλομένου Κράτους της συνήθους διαμονής του παιδιού ή του Συμβαλλομένου Κράτους στο οποίο έχει ληφθεί ένα μέτρο προστασίας, δύναται να χορηγήσουν στον έχοντα τη γονική ευθύνη ή σε κάθε πρόσωπο επιφορτισμένο με την προστασία του προσώπου ή της περιουσίας του παιδιού, κατόπιν αιτήσεώς του, πιστοποιητικό που θα αποδεικνύει την ιδιότητά του και τις εξουσίες που του έχουν απονεμηθεί.

2. Η ιδιότητα και οι εξουσίες που αναφέρονται στο πιστοποιητικό θεωρούνται κερτημένες, εκτός αν αποδειχθεί το αντίθετο.

3. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος ορίζει τις αρμόδιες για την έκδοση του πιστοποιητικού Αρχές.

Άρθρο 41

Τα προσωπικά δεδομένα που συλλέγονται ή διαβιβάζονται σύμφωνα με τη Σύμβαση, δύναται να χρησιμοποιηθούν μόνο για τους σκοπούς για τους οποίους συνελέγησαν ή διαβιβάστηκαν.

Άρθρο 42

Οι Αρχές στις οποίες διαβιβάζονται πληροφορίες, εξασφαλίζουν το απόρρητο των πληροφοριών σύμφωνα με το δίκαιο του Κράτους τους.

Άρθρο 43

Τα έγγραφα που διαβιβάζονται ή χορηγούνται κατ' εφαρμογή της Συμβάσεως, απαλλάσσονται της επικυρώσεως ή κάθε άλλης αναλόγου διατυπώσεως.

Άρθρο 44

Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται να ορίσει τις Αρχές στις οποίες πρέπει να απευθύνονται τα αιτήματα που προβλέπονται στα άρθρα 8, 9 και 33.

Άρθρο 45

1. Ο αναφερόμενος στα άρθρα 29 και 44 καθορισμός των Αρχών γνωστοποιείται στο Μόνιμο Γραφείο της Συνδιασκέψεως της Χάγης του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου.

2. Η αναφερόμενη στο άρθρο 34 παράγραφος 2 δήλωση γίνεται στο Θεματοφύλακα της Συμβάσεως.

Άρθρο 46

Ένα Συμβαλλόμενο Κράτος, στο οποίο εφαρμόζονται για ζητήματα προστασίας του παιδιού και της περιουσίας του διαφορετικά δικαιοδικά συστήματα ή διαφορετικά σύνολα κανόνων δικαίου, δεν υποχρεούται να εφαρμόζει τους κανόνες της Συμβάσεως στις συγκρούσεις μεταξύ μόνον αυτών των διαφορετικών δικαιοδικών συστημάτων ή των συνόλων κανόνων δικαίου.

Άρθρο 47

Έναντι Κράτους, στο οποίο δύο ή περισσότερα δικαιοδικά συστήματα ή σύνολα κανόνων δικαίου, που σχετίζονται με ζητήματα διεπόμενα από την παρούσα Σύμβαση, εφαρμόζονται σε διαφορετικές εδαφικές ενότητες:

1. κάθε αναφορά στη συνήθη διαμονή στο Κράτος αυτό, νοείται ως αναφορά στη συνήθη διαμονή σε μία εδαφική ενότητα·

2. κάθε αναφορά στην παρουσία του παιδιού στο Κράτος αυτό, νοείται ως αναφορά στην παρουσία του παιδιού σε μία εδαφική ενότητα·

3. κάθε αναφορά στον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων του παιδιού στο Κράτος αυτό, νοείται ως αναφορά στον εντοπισμό περιουσιακών στοιχείων του παιδιού σε μία εδαφική ενότητα·

4. κάθε αναφορά στο Κράτος του οποίου την ιθαγένεια έχει το παιδί, νοείται ως αναφορά στην εδαφική ενότητα, την οποία υποδεικνύει το δίκαιο αυτού του Κράτους ή ελλείψει προσηκόντων κανόνων, στην εδαφική ενότητα με την οποία το παιδί έχει τον στενότερο σύνδεσμο·

5. κάθε αναφορά στο Κράτος, του οποίου Αρχή επελήφθη αγωγής διαζυγίου ή δικαστικού χωρισμού των γονέων του παιδιού ή ακυρώσεως του γάμου τους, νοείται ως αναφορά στην εδαφική ενότητα, Αρχή της οποίας επελήφθη τέτοιας αγωγής·

6. κάθε αναφορά στο Κράτος με το οποίο το παιδί έχει στενό δεσμό, νοείται ως αναφορά στην εδαφική ενότητα με την οποία το παιδί έχει τέτοιο δεσμό·

7. κάθε αναφορά στο Κράτος στο οποίο το παιδί μετακινήθηκε ή κατακρατείται, νοείται ως αναφορά στην εδαφική ενότητα στην οποία το παιδί μετακινήθηκε ή κατακρατείται·

8. κάθε αναφορά σε οργανισμούς ή Αρχές αυτού του Κράτους, διαφορετικές από τις Κεντρικές Αρχές, νοείται ως αναφορά σε εξουσιοδοτημένους να δράσουν στη συγκεκριμένη εδαφική ενότητα οργανισμούς ή Αρχές·

9. κάθε αναφορά στο δίκαιο, στη διαδικασία ή σε Αρχή του Κράτους στο οποίο ελήφθη ένα μέτρο, νοείται ως αναφορά στο δίκαιο, στη διαδικασία ή σε Αρχή της εδαφικής ενότητας στην οποία αυτό το μέτρο ελήφθη·

10. κάθε αναφορά στο δίκαιο, στη διαδικασία ή σε Αρχή του Κράτους αναγνώρισεως ή εκτελέσεως, νοείται ως αναφορά στο δίκαιο, στη διαδικασία ή σε Αρχή της εδαφικής ενότητας στην οποία επιδιώκεται η αναγνώριση ή η εκτέλεση.

Άρθρο 48

Για τον προσδιορισμό του εφαρμοστέου δυνάμει του Κεφαλαίου III δικαίου, όταν ένα Κράτος περιλαμβάνει δύο ή περισσότερες εδαφικές ενότητες, καθεμία από τις οποίες έχει το δικό της

δικαιϊκό σύστημα ή σύνολο κανόνων δικαίου για ζητήματα που διέπονται από την παρούσα Σύμβαση, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες δικαίου:

α. Σε περίπτωση που στο Κράτος αυτό υφίστανται σε ισχύ κανόνες δικαίου που προσδιορίζουν την εδαφική ενότητα της οποίας το δίκαιο είναι εφαρμοστέο, αυτής της εδαφικής ενότητας το δίκαιο εφαρμόζεται·

β. Ελλείψει τέτοιων κανόνων, εφαρμόζεται το δίκαιο της εδαφικής ενότητας που ορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 47.

Άρθρο 49

Για τον προσδιορισμό του εφαρμοστέου δυνάμει του Κεφαλαίου III δικαίου, όταν ένα Κράτος περιλαμβάνει δύο ή περισσότερα δικαιϊκά συστήματα ή σύνολα κανόνων δικαίου εφαρμοστέων σε διαφορετικές κατηγορίες προσώπων για ζητήματα που διέπονται από την παρούσα Σύμβαση, εφαρμόζονται οι ακόλουθοι κανόνες:

α. Σε περίπτωση που στο Κράτος αυτό υφίστανται σε ισχύ κανόνες που ορίζουν ποιο από τα δίκαια αυτά είναι εφαρμοστέο, εφαρμόζεται το δίκαιο αυτό·

β. Ελλείψει τέτοιων κανόνων, εφαρμόζεται εκείνο το δικαιϊκό σύστημα ή το σύνολο κανόνων δικαίου με το οποίο το παιδί συνδέεται στενότερα.

Άρθρο 50

Η παρούσα Σύμβαση δεν θίγει τη Σύμβαση της 25^{ης} Οκτωβρίου 1980 για τα Αστικά Θέματα της Διεθνούς Απαγωγής Παιδιών στις σχέσεις μεταξύ των Μερών και των δύο Συμβάσεων. Εντούτοις, τίποτα δεν εμποδίζει την επίκληση διατάξεων της παρούσης Συμβάσεως για να επιτευχθεί η επιστροφή ενός παιδιού που μετακινήθηκε ή κατακρατήθηκε παράνομα ή για να οργανωθεί δικαίωμα επισκέψεως.

Άρθρο 51

Στις σχέσεις μεταξύ των Συμβαλλομένων Κρατών, η παρούσα Σύμβαση αντικαθιστά τη Σύμβαση της 5^{ης} Οκτωβρίου 1961 για τη δικαιοδοσία των Αρχών και το εφαρμοστέο δίκαιο σε θέματα προστασίας ανηλίκων και τη Σύμβαση για τη ρύθμιση της κηδεμονίας ανηλίκων, που υπογράφηκε στη Χάγη τη 12^η Ιουνίου 1902, με την επιφύλαξη της αναγνωρίσεως των μέτρων που ελήφθησαν σύμφωνα με την προαναφερθείσα Σύμβαση της 5^{ης} Οκτωβρίου 1961.

Άρθρο 52

1. Η Σύμβαση δεν επηρεάζει διεθνή συμβατικά κείμενα στα οποία Μέρη είναι Συμβαλλόμενα Κράτη και τα οποία περιέχουν διατάξεις για ζητήματα που διέπονται από την παρούσα Σύμβαση, εκτός αν γίνει αντίθετη δήλωση από τα Κράτη που δεσμεύονται από τέτοια κείμενα.

2. Η Σύμβαση δεν επηρεάζει τη δυνατότητα ενός ή περισσότερων Συμβαλλομένων Κρατών να συνάπτουν συμφωνίες που περιλαμβάνουν, αναφορικά με τα παιδιά που συνήθως διαμένουν σε ένα από τα Κράτη που είναι Μέρη σε τέτοιες συμφωνίες, διατάξεις για ζητήματα που διέπονται από την παρούσα Σύμβαση.

3. Οι συμφωνίες που θα συναφθούν από ένα ή περισσότερα Συμβαλλόμενα Κράτη για ζητήματα που διέπονται από την παρούσα Σύμβαση δεν επηρεάζουν, στις σχέσεις αυτών των Κρατών με τα άλλα Συμβαλλόμενα Κράτη, την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσης Συμβάσεως.

4. Οι προηγούμενες παράγραφοι εφαρμόζονται επίσης επί ομοιομόρφων νόμων, που βασίζονται στην ύπαρξη ειδικών δεσμών, περιφερειακής κυρίως φύσεως, μεταξύ των εν λόγω Κρατών.

Άρθρο 53

1. Η Σύμβαση εφαρμόζεται μόνο για μέτρα που λαμβάνονται σε ένα Κράτος μετά την έναρξη ισχύος της Συμβάσεως στο Κράτος αυτό.

2. Η Σύμβαση εφαρμόζεται στην αναγνώριση και την εκτέλεση των μέτρων, που λαμβάνονται μετά την έναρξη ισχύος της, στις σχέσεις μεταξύ του Κράτους στο οποίο τα μέτρα ελήφθησαν και του Κράτους αναγνώρισεως ή εκτελέσεως.

Άρθρο 54

1. Κάθε αλληλογραφία προς την Κεντρική Αρχή ή προς κάθε άλλη Αρχή Συμβαλλομένου Κράτους γίνεται στην πρωτότυπη γλώσσα και συνοδεύεται από μετάφραση στην επίσημη γλώσσα ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες αυτού του Κράτους, ή, εάν αυτή η μετάφραση δεν είναι εφικτή, από μετάφραση στη γαλλική ή στην αγγλική γλώσσα.

2. Εντούτοις, ένα Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται, διατυπώνοντας την επιφύλαξη που προβλέπεται στο άρθρο 60, να αντιταχθεί στη χρήση είτε της γαλλικής είτε της αγγλικής γλώσσας, όχι όμως και των δύο.

Άρθρο 55

1. Ένα Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται σύμφωνα με το άρθρο 60:

α. να επιφυλαχθεί τη διεθνή δικαιοδοσία των δικών του Αρχών για τη λήψη μέτρων προστασίας των περιουσιακών στοιχείων του παιδιού που βρίσκονται στο έδαφός του·

β. να επιφυλαχθεί το δικαίωμα να μην αναγνωρίσει γονική ευθύνη ή μέτρο ασυμβίβαστο με μέτρο που ελήφθη από τις δικές του Αρχές, αναφορικά με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.

2. Η επιφύλαξη δύναται να περιορίζεται σε συγκεκριμένες κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων.

Άρθρο 56

Ο Γενικός Γραμματέας της Συνδιασκέψεως της Χάγης του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου συγκαλεί, περιοδικά, μια Ειδική Επιτροπή για την εξέταση της πρακτικής λειτουργίας της Συμβάσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 57

1. Η Σύμβαση είναι ανοικτή για υπογραφή από τα Κράτη που ήταν Μέλη της Συνδιασκέψεως της Χάγης του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου κατά τη Δεκάτη ογδόη Σύνοδό της.

2. Θα κυρωθεί, θα γίνει αποδεκτή ή θα εγκριθεί και τα έγγραφα της επικυρώσεως, της αποδοχής ή της εγκρίσεως θα κατατίθενται στο Υπουργείο Εξωτερικών του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, Θεματοφύλακος της Συμβάσεως.

Άρθρο 58

1. Κάθε άλλο Κράτος δύναται να προσχωρήσει στη Σύμβαση, μετά την έναρξη ισχύος της δυνάμει του άρθρου 61, παράγραφος 1.

2. Το έγγραφο προσχωρήσεως κατατίθεται στο Θεματοφύλακα.

3. Η προσχώρηση παράγει αποτελέσματα μόνον στις σχέσεις μεταξύ του προσχωρούντος Κράτους και των Συμβαλλομένων Κρατών που δεν διατυπώνουν αντιρρήσεις στην προχώρηση αυτή εντός έξι μηνών από τη λήψη της προβλεπόμενης στο άρθρο 63, στοιχείο β', γνωστοποιήσεως. Μια τέτοια αντίρρηση, δύναται επίσης να διατυπωθεί από οποιοδήποτε Κράτος, κατά την επικύρωση, αποδοχή ή έγκριση της Συμβάσεως, τη μεταγενέστερη της προσχωρήσεως. Οι αντιρρήσεις αυτές κοινοποιούνται στο Θεματοφύλακα.

Άρθρο 59

1. Ένα Κράτος, που περιλαμβάνει δύο ή περισσότερες εδαφικές ενότητες, στις οποίες εφαρμόζονται, για ζητήματα που διέπονται από την παρούσα Σύμβαση, διαφορετικά δικαιοσύστηματα, δύναται κατά την υπογραφή, επικύρωση, αποδοχή, έγκριση ή προσχώρηση, να

δηλώσει ότι η Σύμβαση θα εφαρμόζεται σε όλες τις εδαφικές του ενότητες ή μόνο σε μία ή σε περισσότερες από αυτές και δύναται οποτεδήποτε να τροποποιήσει αυτή τη δήλωση, προβαίνοντας σε νέα δήλωση.

2. Οι δηλώσεις αυτές κοινοποιούνται στο Θεματοφύλακα και προσδιορίζουν ρητά τις εδαφικές ενότητες στις οποίες η Σύμβαση εφαρμόζεται.

3. Εάν ένα Κράτος δεν προβεί σε δήλωση σύμφωνα με το παρόν άρθρο, η Σύμβαση εφαρμόζεται στο σύνολο του εδάφους αυτού του Κράτους.

Άρθρο 60

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται, το αργότερο κατά την επικύρωση, αποδοχή, έγκριση ή προσχώρηση ή κατά την υποβολή της δυνάμει του άρθρου 59 δηλώσεως, να προβεί στη διατύπωση της μίας ή και των δύο επιφυλάξεων που προβλέπονται στα άρθρα 54, παράγραφος 2 και 55. Καμία άλλη επιφύλαξη δεν γίνεται δεκτή.

2. Κάθε Συμβαλλόμενο Κράτος δύναται, οποτεδήποτε, να ανακαλέσει μια επιφύλαξη που έχει διατυπώσει. Η ανάκληση αυτή κοινοποιείται στο Θεματοφύλακα.

3. Τα αποτελέσματα της επιφυλάξεως παύουν την πρώτη ημέρα του τρίτου ημερολογιακού μήνα που ακολουθεί την αναφερόμενη στην προηγούμενη παράγραφο κοινοποίηση.

Άρθρο 61

1. Η Σύμβαση θα αρχίσει να ισχύει την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή περιόδου τριών μηνών μετά την κατάθεση του τρίτου εγγράφου επικυρώσεως, αποδοχής ή εγκρίσεως που προβλέπεται στο άρθρο 57.

2. Στη συνέχεια, η Σύμβαση θα τίθεται σε ισχύ:

α. για κάθε Κράτος που την επικυρώνει, αποδέχεται ή εγκρίνει μεταγενέστερα, την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή περιόδου τριών μηνών μετά την κατάθεση του εγγράφου επικυρώσεως, αποδοχής, εγκρίσεως ή προσχωρήσεώς του·

β. για κάθε Κράτος που προσχωρεί, την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή περιόδου τριών μηνών, μετά την πάροδο της προθεσμίας των έξι μηνών που προβλέπεται στο άρθρο 58, παράγραφο 3·

γ. για τις εδαφικές ενότητες, στις οποίες επεκτάθηκε η Σύμβαση σύμφωνα με το άρθρο 59, την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή περιόδου τριών μηνών, μετά την αναφερόμενη σε αυτό το άρθρο κοινοποίηση.

Άρθρο 62

1. Κάθε Κράτος-Μέρος της Συμβάσεως δύναται να την καταγγείλει με γραπτή γνωστοποίηση απευθυνόμενη στο Θεματοφύλακα. Η καταγγελία είναι δυνατό να περιορίζεται σε ορισμένες εδαφικές ενότητες στις οποίες εφαρμόζεται η Σύμβαση.

2. Η καταγγελία παράγει αποτελέσματα την πρώτη ημέρα του μήνα που ακολουθεί την εκπνοή περιόδου δώδεκα μηνών, μετά την ημερομηνία λήψεως της γνωστοποιήσεως από το Θεματοφύλακα. Εάν στη γνωστοποίηση καθορίζεται ειδικώς μεγαλύτερη χρονική περίοδος για την παραγωγή των αποτελεσμάτων της καταγγελίας, η καταγγελία παράγει αποτελέσματα με την εκπνοή της εν λόγω χρονικής περιόδου.

Άρθρο 63

Ο Θεματοφύλακας γνωστοποιεί στα Κράτη-Μέλη της Συνδιασκέψεως της Χάγης του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου, καθώς και στα Κράτη που θα προσχωρήσουν σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 58:

α. τις υπογραφές, επικυρώσεις, αποδοχές και εγκρίσεις που προβλέπονται στο άρθρο 57·

β. τις προσχωρήσεις και τις αντιρρήσεις κατά των προσχωρήσεων που προβλέπονται στο άρθρο 58·

γ. την ημερομηνία κατά την οποία η Σύμβαση τίθεται σε ισχύ σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 61·

δ. τις δηλώσεις που μνημονεύονται στα άρθρα 34 παράγραφος 2 και 59·

ε. τις συμφωνίες που μνημονεύονται στο άρθρο 39·

στ. τις επιφυλάξεις που μνημονεύονται στα άρθρα 54 παράγραφος 2 και 55 καθώς και την προβλεπόμενη στο άρθρο 60 παράγραφος 2 ανάκληση των επιφυλάξεων·

ζ. τις καταγγελίες που προβλέπονται στο άρθρο 62.

Σε πίστωση των ανωτέρω, οι υπογράφοντες, δεόντως εξουσιοδοτημένοι, υπέγραψαν την παρούσα Σύμβαση.

Έγινε στη Χάγη, στις 19 Οκτωβρίου 1996, σε δύο κείμενα, στη γαλλική και αγγλική γλώσσα, που είναι ισοδύναμα, σε ένα πρωτότυπο, που κατατέθηκε στα αρχεία της Κυβερνήσεως του Βασιλείου των Κάτω Χωρών, επικυρωμένο αντίγραφο του οποίου θα επιδοθεί, δια της διπλωματικής οδού, σε κάθε Κράτος που ήταν Μέλος της Συνδιασκέψεως της Χάγης του Ιδιωτικού Διεθνούς Δικαίου κατά τη Δεκάτη ογδόη Σύνοδό της.

Άρθρο δεύτερο

1. Ως Κεντρική Αρχή, κατ' άρθρο 29 της Σύμβασης, επιφορτισμένη με τα καθήκοντα που επιβάλλονται από τη Σύμβαση στις Αρχές αυτές, ορίζεται το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

2. Ως Αρχές, κατ' άρθρο 40 παρ.3 της Σύμβασης, ορίζονται οι Γραμματείες των Δικαστηρίων που έχουν λάβει τα σχετικά μέτρα προστασίας.

Άρθρο τρίτο

Επιφύλαξη

Η Ελλάδα επιφυλάσσεται για τη διεθνή δικαιοδοσία των δικών της Αρχών για τη λήψη μέτρων προστασίας της ακίνητης περιουσίας του παιδιού, που βρίσκεται στο έδαφός της, καθώς και του δικαιώματος να μην αναγνωρίσει γονική ευθύνη ή μέτρο ασυμβίβαστο με μέτρο που ελήφθη από τις δικές της Αρχές, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που ελήφθησαν κατά τη διαδικασία των ασφαλιστικών μέτρων, καθώς και της εκούσιας δικαιοδοσίας, αναφορικά με την ακίνητη περιουσία του παιδιού.

Άρθρο τέταρτο

1. Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Η ισχύς της Σύμβασης αρχίζει με την πλήρωση των προϋποθέσεων του άρθρου 61 αυτής.